

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel/faks. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Vilniaus g. 263, LT-76337 Šiauliai, tel/faks. (8 46) 39 98 22, el. p. siauliai@vaistaiga.lt,

Telšių rajono savivaldybės tarybai

2021-01- Nr. TR5-4 (5.5E)

Kopija
Telšių rajono savivaldybės merui
Kęstučiui Gusarovui

TEIKIMAS DĖL VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ SAVININKĖ YRA TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ, VADOVŲ DARBO APMOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO PAKEITIMO

Telšių rajono savivaldybės taryba 2020 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T1-447 „Dėl Viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra Telšių rajono savivaldybė, vadovų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtino Viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra Telšių rajono savivaldybė, vadovų darbo apmokėjimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

Vykdamas Telšių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracinę priežiūrą nustatyta, kad kai kurios Aprašo nuostatos neatitinka Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatų.

Aprašo 37 punkte numatyta, kad „šio Aprašo įgyvendinimo kontrolę vykdo Savivaldybės *centralizuotas vidaus audito skyrius* ir Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba”.

Įstatymo 28 straipsnio 7 dalyje numatyta: „kad būtų išsaugotas objektyvumas ir nepriklausomumas, vidaus audito tarnybos vadovas ir vidaus auditoriai negali dalyvauti savivaldybės administravimo subjektų, savivaldybės valdomų įmonių ir savivaldybės viešųjų juridinių asmenų valdymo organuose, negali dalyvauti rengiant vidaus kontrolės sistemos tobulinimo dokumentų projektus ar kuriant, nustatant ir įgyvendinant savivaldybės administracijos ir jos padalinių, savivaldybės valdomų įmonių ir viešųjų juridinių asmenų vidaus kontrolę, įskaitant finansų kontrolę, jos procedūras“.

Taigi, Aprašo 37 punkto nuostata, įpareigojanti centralizuotą vidaus audito skyrių vykdyti Aprašo įgyvendinimo kontrolę, pažeidžia Įstatymo 28 straipsnio 7 dalyje įtvirtintą centralizuoto vidaus audito skyriaus objektyvumo ir nepriklausomumo užtikrinimą.

Aprašo 8 punkte numatyta, kad „pastoviosios dalies koeficientas viešosios įstaigos vadovui nustatomas Savivaldybės *tarybos* (arba visuotinio dalininkų susirinkimo) sprendimu <...>”. Aprašo 15 punkte numatyta, kad „dėl naujo viešosios įstaigos vadovo mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficiento dydžio nustatymo viešosios įstaigos vadovas privalo raštu informuoti Savivaldybės *tarybą* (arba visuotinį dalininkų susirinkimą)“. Aprašo 18 punkte numatyta, kad „Savivaldybės *taryba* viešosios įstaigos valdybos (jeigu ji sudaroma) teikimu gali priimti argumentuotą sprendimą viešosios įstaigos vadovo pareiginės algos kintamąją dalį nustatyti ne finansiniams metams, o ketvirčiams

<...>”. Aprašo 21 punkte numatyta, kad „konkretų pareiginės algos kintamosios dalies dydį, įvertinęs viešosios įstaigos vadovo praėjusių metų veiklą ir valdybos (jeigu ji sudaroma) siūlymą, sprendimu nustato Savivaldybės taryba <...>“. Aprašo 22 punkte, numatyta, kad Viešųjų įstaigų vadovai pateikia savivaldybės tarybai veiklos vertinimo išvadą. Aprašo 23 punkte numatyta, kad „Savivaldybės taryba (arba visuotinis dalininkų susirinkimas), atsižvelgdama į pateikto įstaigos metinio veiklos plano tikslus ir uždavinius bei valdybos (jeigu ji sudaroma) siūlymą, nustato viešųjų įstaigų vadovams metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius <...>“. Aprašo 24 punktas numato, kad „Valdyba (jeigu ji sudaroma) ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 25 d. įvertina vadovų <...> praėjusių metų veiklą pagal nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius ir teikia siūlymą Savivaldybės tarybai (arba visuotiniam dalininkų susirinkimui) dėl viešosios įstaigos vadovo pareiginės algos kintamosios dalies dydžio“. Aprašo 34 punkte, numatyta, kad „Prašymas skirti premiją, materialinę pašalpą svarstomas valdyboje (jeigu ji sudaroma), kuri, įvertinusi pateiktus dokumentus bei įstaigos finansinę padėtį, teikia Savivaldybės tarybai <...>“. Aprašo 35 punkte numatyta, kad „Sprendimas skirti premiją, materialinę pašalpą iš viešajai įstaigai skirtų lėšų priimamas Savivaldybės tarybos (arba visuotinio dalininkų susirinkimo) sprendimu“.

Įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 17 punkte numatyta: „**meras priima į pareigas ir atleidžia iš jų viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) - vadovus; įgyvendina kitas funkcijas, susijusias su visų viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vadovų darbo santykiais, Darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka**“. Įstatymas įtvirtina mero prerogatyvą darbo santykiuose su viešųjų įstaigų vadovais, taigi, ir algos nustatymas pagal Aprašo reikalavimus, ir kasmetinis veiklos vertinimas, ir premijų ar materialinių pašalpų skyrimas yra mero, o ne tarybos kompetencija. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtintas įstatymo viršenybės principas nustato, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas aiškindamas viešojoje teisėje, taikomus įstatymo viršenybės, nepiktnaudžiavimo valdžia ir teisinio apibrėžtumo principus, ne kartą yra akcentavęs, kad visi viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgaliojimus, kurie jiems suteikti konkrečiomis teisės aktų normomis ir svarbu, kad institucijos, vykdydamos įstatymais joms priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai, jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai priimti viršijant nustatytą kompetenciją (*ultra vires*), pripažįstami neteisėtais (2014 m. kovo 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-727/2014; 2014 m. rugpjūčio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-1523/2014 2015 m. liepos 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015; 2012 m. sausio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A858-257/2012). Viešojo administravimo subjektas turi tik tuos įgaliojimus, kurie jam yra konkrečiai suteikti, plečiamas kompetencijos ribų aiškinimas yra negalimas (2013 m. liepos 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A662-1392/2013; 2013 m. liepos 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A662-1405/2013).

Taigi, pagal teisinį reglamentavimą, aukščiau paminėtos Aprašo nuostatos, turi būti formuojamos taip, kad, Viešosiose įstaigose, **kurių savininkė yra savivaldybė**, meras įgyvendintų jam Įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 17 punkte numatytą pareigą, t.y. vadovaujantis Aprašo nuostatomis nustatytų viešųjų įstaigų vadovų pastoviąją ir kintamąją dalis bei aktyviai dalyvautų viešųjų įstaigų vadovų veiklos vertinime, skirtų premijas ir materialiąją pašalpą bei priimtų kitus sprendimus susijusius darbo santykiais.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta aukščiau, ir, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 8 straipsnio 1 dalimi, s i ū l a u svarstyti Viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra Telšių rajono savivaldybė, vadovų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Telšių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T1-447 „Dėl Viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra Telšių rajono savivaldybė, vadovų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo klausimą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Vyriausybės atstovo *teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiame posėdyje (bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį) ir apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.*

Atkreipiu Mero dėmesį į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, *meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šiuo teikimu supažindinti savivaldybės tarybos narius.*

Informuoju Jus apie tai, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą reikalavimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas.

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse
laikinei einantis Vyriausybės atstovo Šiaulių
ir Telšių apskrityse pareigas

Andrius Cechanavičius